

18 § POLIISIN PALVELUVERKOSTON KEHITTÄMINEN/ LAUSUNTO

DA:636/081/2012

SISÄASIAINMINISTERIÖ

10.01.2013

Kaupunginhallitus
7.1.2013

INRIKESMINISTERIET

Esittely: Poliisin hallintorakenneuudistuksen valtakunnallinen hanketyöryhmä on laatinut luonnoksen poliisin toimipisteiden sijoittumisen kriteereiksi ja kriteerien mukaisesta palveluverkosta. Työryhmä pyytää lausuntoa esitettävistä muutoksista erityisesti niiltä kunnilta, joiden alueella poliisin palveluverkosto muuttuu. Muille kunnille materiaali toimitetaan tiedoksi. Lausunto tulee antaa 14.1.2013 mennessä.

Tällä hetkellä Poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat (24 kpl), poliisiasemat (66 kpl) ja palvelupisteet (60 kpl). Näiden lisäksi poliisin asiakaspalveluverkosta täydentää yhteispalvelupisteiden verkosto.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston kohdistuu muutospainetta. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Poliisin toimitilaratkaisuja ja toimipisteiden sijainteja tulee päivittää vastaamaan nykyistä poliisipalvelujen kysyntää.
- Poliisin asiakaspalvelu tulee muuttumaan radikaalisti lähivuosina. (mm. sähköisen asioinnin kehittyminen).
- Poliisi pyrkii lähivuosina tehostamaan toimintaa ja korjaamaan kustannusrakennetta. Toimitilakustannusten osuus kokonaiskustannuksista uhkaa nousta merkittävästi.

Poliisin hallintorakenteen uudistuksessa tavoitteeksi asetetaan kysynnän huomioiva, asiakaspalvelun muutoksiin sopeutuva, tehokas ja taloudellinen poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkosto.

Uudistuksessa hyödynnetään sekä kuntien että valtion yhteispalveluverkostoa ja sen avulla turvataan poliisin asiakaspalvelun alueellinen saatavuus. Lupapalvelujen lisäksi yhteispalvelupisteissä tulee tarvittaessa olla poliisin käytössä olevia kuulustelu- ja tukitiloja, joilla voidaan varmistaa muiden poliisitoimintojen vähintään nykyinen taso ao. paikkakunnilla.

Poliisin palveluverkon kehittämisesityksessä Kaarinan poliisiasema säilyy. Esityksessä Raision ja Kaarinan poliisiasemiin ja Turun pääpoliisiasemaan on kuitenkin liitetty maininta siitä, että "alueen tilaratkaisuja kehitetään pitkällä aikavälillä. Raision poliisiasema on ns. voimakkaan tilatehostamisen kohde". Maininta tarkoittanee, että osasta tiloja luovutetaan tai siirrytään uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Muutosaikatauluun esitys ei ota kantaa.

Liitteenä on muistio poliisin palveluverkon kehittämisestä sekä esitettävät muutokset Varsinais-Suomen ja Satakunnan poliisilaitosalueella.
Liite 22/2013

Valmistelija: Hallintojohtaja Päivi Antola, 050 541 5160

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Harri Virta:

Kaupunginhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon poliisin palveluverkon kehittämisestä:

Poliisin palveluverkoston kehittämisessä on ollut myönteistä se, että lasten, nuorten tekemien rikosten ja toisaalta lapsiin ja nuoriin kohdistuneiden rikosten tutkinta keskitettiin Nuorten Yksikköön, Turun Poliisiin. Samalla luotiin yksikön 24 tunnin poliisin päivystyspalvelu sosiaali- ja terveystoimelle. Keskittämisen ansiosta myös kuntien palkkaamat poliisi-ohjaajat liitettiin Poliisin Nuorten yksikköön, jolloin mm. keskinäinen työntekijätasoinen ammatillinen tuki mahdollistui, ohjaajien sijaistaminen mahdollistui ja ohjaajien asiantuntijuus vahvistui. Yhteistyön kehittämistä jatketaan perustetussa poliisin ja sosiaalitoimen yhteisessä työryhmässä.

Esityksen mukaan poliisin asiakaspalvelu Kaarinassa ei muutu nykyisestään. Kaarinan kaupunki näkee tärkeänä, että asiakaspalvelu säilyy jatkossakin Kaarinassa. Mikäli asiakaspalvelu 2014 -hankkeessa valmistelussa olevan viranomaisten yhteisen asiakaspalveluratkaisun myötä muutoksia kuitenkin tulee, Kaarinan kaupungin ylläpitämä yhteispalvelupiste on halukas neuvottelemaan yhteispalvelusta poliisin lupapalveluiden järjestämisestä kaupungin yhteispalvelupisteessä. Kaarinan kaupungin yhteispalvelupiste tekee nykyisellään yhteistyötä yhteispalvelusopimuksella veroviraston kanssa ja Kaarinan Kelan asiakaspalvelu siirtyy kaupungin yhteispalvelupisteeseen vuoden 2013 alusta.

Päätös § 18: Ehdotus hyväksyttiin.

Ote: Sisäasianministeriö/ hare@intermin.fi

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Kaarina 11.1.2013

toimistos sihteeri Sinikka Karjalainen

MUUTOKSENHAKUKIELTO
Oikaisuvaatimus/Kunnallisvalitus

Päivämäärä
7.1.2013

Pykälä
18

Sivu
3

**Muutoksen-
hakukielto ja
sen peruste**

☒ Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 91 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

☐ Muu peruste, mikä

4.12.2012

SM022:00/2012

LUONNOS

Poliisin palveluverkoston kehittäminen

- luonnos poliisin hallintorakennemuutostusta valmisteleavan hanketyöryhmän esitykseksi

1. Lähtökohdat uudistukselle

Poliisin toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat (24 kpl), poliisiasemat (66 kpl) ja palvelupisteet (60 kpl). Näihin toimipisteisiin on sijoitettu paikallispoliisin henkilöstö. Poliisin asiakaspalveluverkostoa täydentää em. mainittujen poliisin toimipisteiden lisäksi yhteispalvelupisteiden verkosto. Osassa yhteispalvelupisteitä on saatavilla osa-aikaisesti myös poliisin henkilöstön tarjoamana lupapalveluja (13 kpl). Asiakaspalvelu muodostuu pääsääntöisesti poliisin lupapalveluista, mutta myös esimerkiksi rikostutkinnan kuulustelut edellyttävät asiakaskäyntejä.

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston kohdistuu muutospaineita. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Poliisin toimitilaratkaisuja ja toimipisteiden sijainteja tulee päivittää vastaamaan nykyistä poliisipalvelujen kysyntää. Poliisin toimipisteverkosto ei vastaa kaikilta osin muuttuneita yhdyskuntarakenteita ja nykyistä poliisipalvelujen alueellista kysyntää.
- Poliisin asiakaspalvelu tulee muuttumaan radikaalisti lähivuosina. Erityisesti poliisin lupahallinnon lainsäädännön muutokset, sähköisen asioinnin kehittyminen ja prosessien uudistaminen tulevat vähentämään merkittävästi asiakaskäyntien määrää, jopa 75 prosentilla jo vuoteen 2016 mennessä. Tämä haastaa poliisin uudistamaan toimitilojaan ja asiakaspalvelujen tarjonnan tapoja.
- Poliisi pyrkii lähivuosina tehostamaan toimintaa ja korjaamaan kustannusrakennetta. Toimitilakustannusten osuus kokonaiskustannuksista uhkaa nousta merkittävästi. Samaan aikaan tilojen käytön tehokkuudessa on merkittäviä toimitilakohtaisia eroja. Pelkästään paikallispoliisin toimitilojen tavoitemitoituksen ylittävien tilojen arvo on yli 5 milj. euroa.

Poliisin hallintorakenteen uudistuksessa tavoitteeksi asetetaan kysynnän huomioiva, asiakaspalvelun muutoksiin sopeutuva, tehokas ja taloudellinen poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkosto.

2. Kriteerit

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston uudistaminen esitetään toteutettavaksi seuraavien periaatteiden mukaisesti:

1. Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa kehitetään lähtökohtana nykyinen verkosto ja säilyttäen poliisitoiminnan taso sekä asiakaspalvelujen saatavuus nykyisen kaltaisena.
2. Poliisin hallinnoiman toimipisteverkoston muodostavat pääpoliisiasemat ja poliisiasemat. Nykyisestä kolmiportaisesta jaottelusta luovutaan.
3. Poliisin asiakaspalveluja tarjotaan poliisiasemaverkoston lisäksi yhteispalvelupisteverkostosta, joka on nykyistä kattavampi ja poliisipalvelujen tarjonnaltaan monipuolisempi.
4. Poliisiasemat sijoitetaan toiminnallisin perustein varmistaen valvonta- ja hälytystoiminnan sekä rikostorjunnan taso. Poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukainen poliisiasemien välinen etäisyys seuraa toiminnallisista, tilankäytöllisistä ja taloudellisista tekijöistä. Poliisiasemien sijoittelussa huomioidaan myös lupahallinnon tulevaisuuden tarpeet.
5. Poliisitoiminnan resurssit varmistetaan harvaan asutuilla alueilla.
6. Nykyiset poliisin palvelupisteet (a) säilytetään poliisin toimipisteinä ja muutetaan statuksestaan poliisiasemiksi, jos se on toiminnallisesti tarkoituksenmukaista ja niihin on sijoitettu monipuolisesti eri poliisitoimintoja, tai (b) kehitetään yhteispalvelupisteiksi luopuen poliisin omista toimitiloista, jos niissä tarjotaan yksinomaan lupapalveluja tai niihin on sijoitettu vain yksittäisiä työntekijöitä.
7. Kaikissa toimitiloissa pyritään toimitilakonseptin mukaiseen tilatehokkuuteen (poliisiasemilla enintään 45 m²/hlö, toimistotiloissa enintään 25 m²/hlö) pienentämällä nykyisiä toimitiloja tai siirtymällä uusiin pienempiin toimitiloihin.
8. Toimipisteratkaisuissa ja tilankäytön tehostamisessa huomioidaan hallinnon tehostaminen ja sijoittaminen poliisin hallintorakenneuudistuksen mukaisessa uudessa poliisilaitosjaossa. Lisäksi tilankäytön tehostamisen näkökulmasta hyödynnetään täysimääräisesti Liikkuvan poliisin suunniteltu yhdistyminen paikallispoliisiin ja Keskusrikospoliisin alueellisten toimipisteiden määrän väheneminen.

Yhteispalveluverkoston hyödyntämisellä on keskeinen merkitys poliisin asiakaspalvelun alueellisen saatavuuden turvaamisessa. Edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti pienimmistä, pääosin lupapalveluja tarjoavista palvelupisteistä on tarkoitus kehittää yhteispalvelupisteitä. Palvelupisteen kehittämisellä yhteispalvelupisteeksi tarkoitetaan omista, erillisistä toimitiloista luopumista ja palvelujen tarjoamista viranomaisten (kunnat ja

valtion toimijat) yhteisestä palvelupisteestä. Käytännössä tämä koskee sellaisia poliisin toimipisteitä, joissa tällä hetkellä tarjotaan vain osa-aikaisesti (ajanvarauksella) lupapalveluja ja joihin on sijoitettu enintään kaksi työntekijää. Siirtymällä yhteispalveluun voidaan säilyttää vähintään nykyinen palvelutaso paikkakunnalla.

Siirtyminen yhteispalveluun voidaan toteuttaa jo nykyisen yhteispalvelujärjestelmän puitteissa. Valtionvarainministeriön johtamassa Asiakaspalvelu 2014 hankkeessa kehitteillä oleva uusi ratkaisu soveltuu niin ikään poliisin lupapalvelujen tarjoamiseen yhteispalvelupisteverkoston kautta.

Lupapalvelujen lisäksi yhteispalvelupisteissä tulee tarvittaessa olla poliisin käytössä olevia kuulustelu- ja tukitiloja, joilla voidaan varmistaa muiden poliisitoimintojen vähintään nykyinen taso ao. paikkakunnilla.

3. Toimipiste- ja asiakaspalveluverkoston muutokset

Poliisin toimipiste- ja asiakaspalveluverkostoa uudistetaan edellä mainituin kriteerein. Kriteerien perusteella tehtävät muutokset eivät vaikuta poliisipalvelujen alueelliseen tasoon. Poliisiasemaverkosto ja asiakaspalvelujen alueellinen saatavuus eivät juuri muutu. Tilankäyttöä tehostetaan merkittävästi useissa kohteissa.

Nykyisistä poliisiasemista lakkautetaan vain Karkkilan poliisiasema. Lisäksi nykyisistä laajan poliisipalvelujen palvelupisteistä lakkautetaan neljä: Nivalan, Oulaisen ja Pyhäjärven palvelupisteet Jokilaaksojen poliisilaitoksen alueella ja Keravan palvelupiste Keski-Uudenmaan poliisilaitoksen alueelta. Kaikki lakkautukset ovat poliisitoiminnallisesti tarkoituksenmukaisia. Ne lisäävät toiminnan tehokkuutta eivätkä heikennä poliisipalvelujen tasoa. Asiakaspalvelujen, mukaan lukien poliisihenkilöstön tarjoamien lupapalvelujen saatavuus paikkakunnilla varmistetaan yhteispalvelupisteiden kautta.

Jatkossa kaikki poliisin omat toimipisteet ovat statukseltaan poliisiasemia ja nykyisestä *poliisin palvelupiste* -nimityksestä luovutaan. Palvelupisteistä 30 muutetaan statukseltaan poliisiasemiksi, mikä lisää poliisiasemien kokonaismäärän 109:een. Tällä muutoksella ei ole vaikutusta palvelutasoon. Pienimpiä palvelupisteitä (0-2 työntekijää) kehitetään yhteispalvelupisteiksi yhteensä 18 paikkakunnalla säilyttäen palvelujen nykyinen taso. Seitsemällä paikkakunnalla palvelupisteistä luovutaan kokonaan vähäisen kysynnän tai epätarkoituksenmukaisen sijainnin vuoksi. Näistä seitsemästä pisteestä 5 on kokonaan miehittämättömiä ja kahdessa työskentelee vain yksi työntekijä.

Yhteispalvelupisteiden osalta palveluverkko tarkentuu toimeenpanovaiheessa ja Asiakaspalvelu 2014 -hankkeessa valmisteilla olevan uuden viranomaisten yhteisen asiakaspalveluratkaisun toteutuessa. Toimeenpanovaiheessa muiden toimijoiden osallistuminen tai kysynnän muutokset huomioidaan ratkaisussa.

Kolmessa harvaan asutun alueen toimipisteessä tarkastetaan riittävä poliisitoiminnan taso. Nämä toimipisteet sijaitsevat Enontekiöllä, Utsjoella ja Parikkalassa.

Tilatehokkuutta pyritään parantamaan poliisin toimintakyvystä tinkimättä vähintään 34 toimipisteessä luopumalla osasta tiloja tai siirtymällä uusiin, tehokkaampiin toimitiloihin samalla paikkakunnalla. Taloudellisesti merkittävimpiä näistä ovat Seinäjoen, Raahen, Hämeenlinnan, Pietarsaaren, Kouvolan, Vaasan, Iisalmen ja Raision toimipisteet.

Kaikkien edellä mainittujen toimenpiteiden arvioitu enimmäisvaikutus toimitilakustannuksia vähentävästi on noin 3,5 milj. euroa vuoden 2012 kustannustasolla. Arviota tarkennetaan ennen työryhmän esityksen luovuttamista. Jo aiemmin asetettua 2,8 milj. euron säästöä paikallispoliisin toimitilakustannuksista vuoteen 2016 mennessä voidaan kuitenkin edelleen pitää realistisena, joskin haastavana tavoitteena. Koko hankkeen tavoiteltu poliisihallinnon tilakustannusten säästö on 5 milj. euroa vuoden 2016 tasolla.

4. Muutokset poliisilaitosalueittain

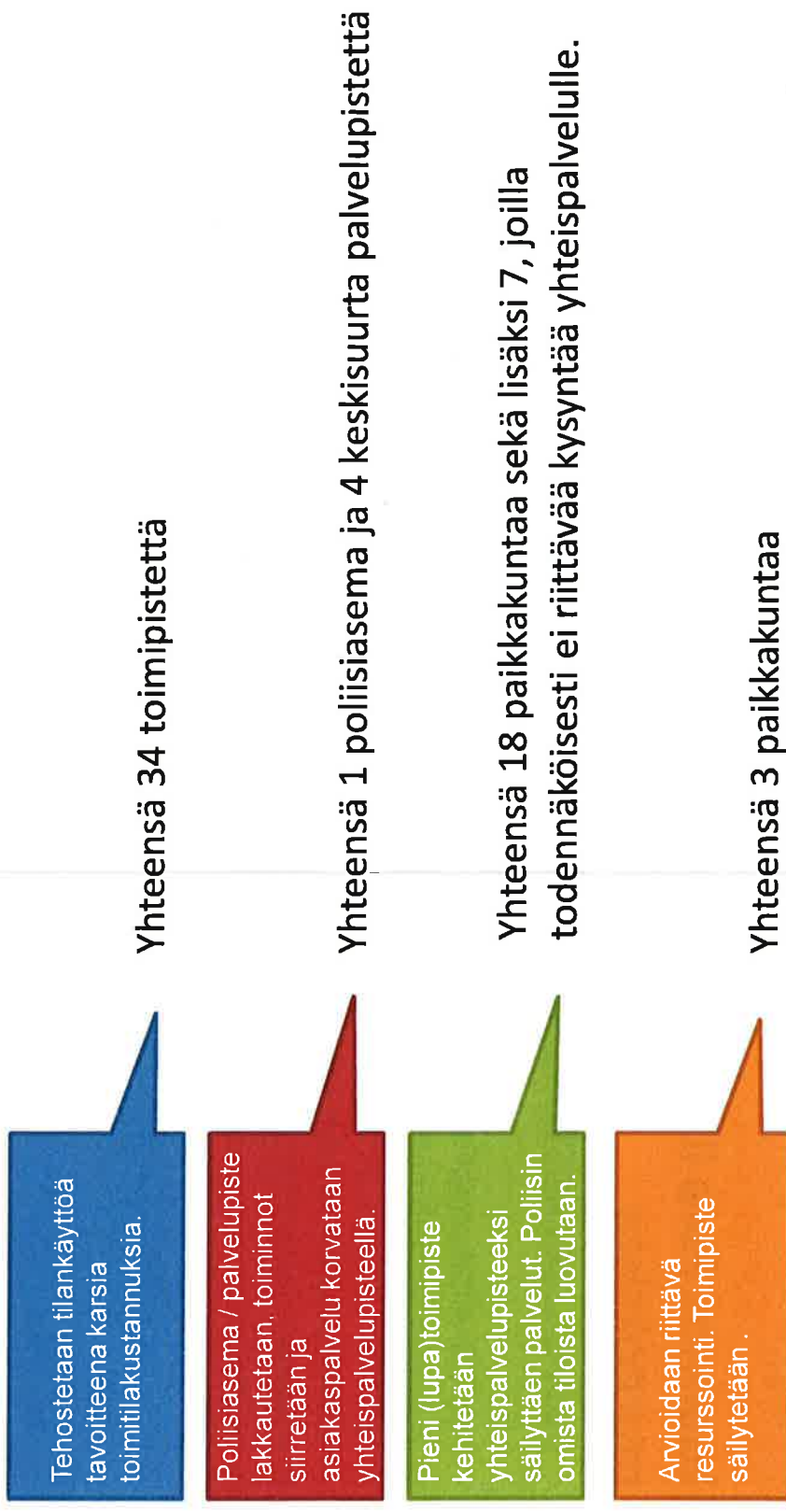
Muutokset poliisilaitosalueittain ja toimipisteittäin on kuvattu liitteenä oleviin karttoihin.

Luonnos Pora III paikallispoliisin palveluverkoston muutoksista

- palveluverkostokartat poliisilaitosalueittain

- ei sisällä valtakunnallisten yksiköiden (erit. Liikkuva poliisi) toiminta- ja tilamuutosten vaikutuksia henkilömääriin
- ei sisällä Helsingin poliisilaitosta
- henkilömäärien lähteet: pääpoliisiasemien ja poliisiasemien henkilömäärät ovat henkilötyövuosia 1.10.2011 - 30.9.2012 lähteenä Polstat 4.12.2012, palvelupisteiden henkilömäärät perustuvat poliisilaitosten ilmoituksiin ja tarkennuksiin 8-11/2012.

Karttojen merkinnät ja yhteenveto

Nykyinen palveluverkosto ja luonnos esitettäväksi muutoksiksi:

Varsinais-Suomen ja Satakunnan poliisilaitosalue

161
Pääpoliisiasema,
hlö määrä

14
Poliisiasema,
hlö määrä

8
Palvelupiste,
hlö määrä

Yhteispalvelupiste, jossa
osa-aikaisesti poliisin
tarjoamia palveluja

25
Välimatka tietä pitkin

